

Posudek oponenta bakalářské práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Monika Mrázková

Název práce: **Výchova a vzdělávání dětí s poruchami chování v mateřské škole**

Vedoucí práce: PhDr. Daniela Sedláčková, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Martina Švandová, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 56

Počet stránek příloh: 54

Počet titulů v seznamu literatury: 29

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

1	2	3	4
---	---	---	---

	X		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

1-2			
-----	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			
---	--	--	--

Metody práce

Metodologie (logika výzkumu; řídicí formulace; stanovení cíle apod.)

	X		
--	---	--	--

Vhodnost použitých metod v celku práce

	X		
--	---	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	X		
--	---	--	--

Využití nevýzkumných praktických zkušeností

X			
---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

	X		
--	---	--	--

Vyváženost a logická souvislost teoretické a praktické části

		X	
--	--	---	--

Návaznost kapitol a subkapitol

	X		
--	---	--	--

Odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Metodologická a odborná připravenost k řešení problematiky

	X		
--	---	--	--

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Předložená bakalářská práce svými poznatky přispívá k tématu poruch chování rozvíjejících se již v útlém věku. Autorka v teoretické části shrnula obvykle sledované vývojové oblasti, na něž se zaměřujeme u dětí předškolního věku. Podrobněji se zabývala Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a nejčastějšími poruchami chování diagnostikovanými v předškolním věku.

V praktické části autorka uvedla závěry výzkumné sondy mapující informovanost respondentů (rodičů dětí a předškolních pedagogů) o původu a typech poruch chování a také ochotu rodičů sdílet s pedagogy výchovnou problematiku týkající se poruch chování.

Na předložené práci oceňuji komplexnost teoretické části, kde se autorka věnovala vývoji předškolních dětí a dále příčinám, příznakům a možnostem kompenzace projevů jednotlivých poruch chování včetně metod strukturovaného učení a metod přístupu k dětem neurotickým nebo k dětem s poruchami pozornosti.

K textu mám tyto **připomínky**:

1. Pozor na terminologickou přesnost – autorka u všech poruch ve svém výčtu uvádí termín „porucha chování“, školská legislativa však terminologicky rozlišuje mezi specifickou vývojovou poruchou chování (např. ADHD) a poruchami chování nespecifickými. Dětský autismus ve výčtu rovněž uvedený sám o sobě poruchou chování není. Domnívám se, že výčet poruch by měl být lépe kategorizován nebo k němu měl být pečlivěji zpracován vysvětlující aparát (co je porucha v pravém slova smyslu, co projev jiného primárního zdravotního postižení apod).
2. Výhradu mám k metodologickému pojetí výzkumu – jestliže byla sonda realizována pouze v jedné mateřské škole na vzorku 18 rodičů a 15 učitelek, jedná se skutečně o sondu s jednoduchým kvantitativním zpracováním. Není tedy přesné hovořit o „kvantitativním výzkumu“ a formulovat a ověřovat hypotézy – tato ambice nemohla být naplněna z důvodu nedostatečně velkého vzorku respondentů a z důvodu absence statistického vyhodnocení dat. Také ve formulacích otázek v dotazníku spatřuji nepřesnosti: v otázce „S jakými poruchami chování jste se u dětí... setkala?“ učitelky vybírají z výčtu některých poruch, který ale není dostatečný, vhodné by bylo přidat alespoň položku „jiné – jaké“. Některé otázky by mohly být formulovány více otevřeně, např. otázka: „zastáváte názor, že trávení času s PC, tabletem... může zhoršit chování Vašeho dítěte?“
3. Práce by měla být logicky lépe provázaná:
 - např. v kapitole 3 neodpovídá řazení subkapitol (jednotlivé poruchy chování jsou míchány s metodami učení nebo s nadřazenými poruchami psychického vývoje, jako je dětský autismus)
 - v praktické části je analýza dat řazena hned za formulaci výzkumného problému a teprve po prezentaci výsledků se čtenář dozví, kdo byli respondenti analyzovaných dotazníků
 - v příloze jsou uvedeny platné a novelizované právní předpisy související s problematikou dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – z práce by mělo být zřejmé, proč jsou zde vyhlášky prezentovány (kde se na ně autorka odkazuje, která jejich část je podstatná pro autorčin výzkumný záměr apod.).

Náměty k diskusi při obhajobě:

- zdroje, ze kterých autorka čerpala při výčtu uvedených poruch chování
- prosím autorku, aby řekla svými slovy, které otázky jí skutečně přinesly zajímavé a pro praxi učitele přínosné informace.

Doporučení k obhajobě: práci doporučuji k obhajobě

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře.

Datum, podpis:
17.5.2016

Martina Švandová